పుట్టిల్లు

ఇంచుమించు ఇరవై ఏళ్ల తర్వాత సామర్లకోట రైల్వేస్టేషన్లో దిగి తడబడుతున్న అడుగులతో స్టేషనుబైటికి నడిచింది మిథిల.

ఆ ఉత్తరం వచ్చినప్పటినుంచి ఆమె మనసును ఆవరించుకున్న సంభ్రమం ఇంకా అలాగే కొనసాగుతోంది.

ఎన్నో ఏళ్ల తర్వాత తను చూడబోతున్న, తను అమితంగా ప్రేమించిన పరిసరాలు ఆమె హృదయంలో నిండిపోయాయి. ఇక ఈ జన్మకి సాధ్యంకాదు అనుకున్న ఈ ప్రయాణం అనుకోకుండా ఇప్పుడిలా సమకూరడం కలకాదు నిజమే అని నమ్మలేకపోతోంది.

రైలు దిగిన అందరూ ఇంచుమించు వెళ్లిపోయారు.

స్టేషను బైట మిథిల మాత్రమే మిగిలిపోయింది. రెండు జతల బట్టలున్న ఎయిర్‌బేగ్ ఎంతో బరువున్నట్టు చేతులు మార్చుకుంటూ ''ఏం చెయ్యడమా?'' అని ఆలోచిస్తోంది . అన్నయ్య రమ్మని వ్రాయగానే ఇలా బయలుదేరి వచ్చేయ్యడం తన మూర్ఖత్వమేమో అనుకుంటోంది.

అంత వరకూ తెల్లని మారుతీకారుకి ఆనుకొని సిగరెట్టు కాలుస్తున్న డ్రైవరు దాన్ని దూరంగా విసిరేసి ఆమె దగ్గరికి వచ్చాడు.

''మిథిలమ్మ గారు మీరేనాండి''?

'' అ... అవును.''''రామరాజు బాబు గారు కారు పంపించేరండి''

ఆమె హృదయం ఎగసిపడింది.

కలిమి తాలూకు చిహ్నాల్ని మరిచిపోయి ఇరవయ్యేళ్లయ్యింది. మెత్తని సీట్లో చేరబడి కళ్లుమూసుకుంది.

దాహంతో గొంతు పిడచకట్టినట్లయింది. ఆపమని కొంచెం నీళ్లు తాగితేనో..

ఏమనుకుంటాడో డ్రైవరు.

కళ్లు విప్పి చూసింది.

ఆ సరికే కారు సామర్లకోట దాటి పెద్దాపురం చేరుకుంటోంది. ఇదివరకు ఈ

రెండూళ్లకూ మధ్య పొలాలుండేవి. ఇప్పుడు ఇంచుమించు రెండూళ్ళూ కలిసిపోయాయి. కాలేజ్ విడిచిపెట్టినట్టున్నారు. గుంపులు గుంపులుగా అమ్మాయిలు, అబ్బాయిలు బైటకి వస్తున్నారు. నవ్వులు, నవ్వులు.... ఒకటే నవ్వులు.. ఎగసిపడే యవ్వన ప్రాదుర్భావంలో రంగుల్లో కనిపిస్తుందీ ప్రపంచం.

భౌతికదృశ్యాల్ని వదిలి మిథిల హృదయం గతంలోకి పరుగులు తీసింది.

ఊరిపెద్ద రాఘవరాజుగారి ముద్దుల కూతురు మిథిల. ఆమె కన్నా ముందు పుట్టిన కొడుకుమీద కన్నా ముమ్మూర్తులా తల్లి రూపాన్ని పుణికిపుచ్చుకున్న అపర సరస్వతీదేవి లాంటి కూతురు మీదే ఆయన పంచప్రాణాలుండేవి. అప్పట్లో ప్రతి సంవత్సరం జరిగే పరీక్షల్లో గట్టెక్కలేక ఫోర్తుఫారంతో ఆగిపోయాడు రామరాజు. స్కూలు ఫైనల్ ఫస్టుక్లాసులో పాసైన కూతుర్ని చదువుకోసం పట్నం పంపించడానికి సంశయించి కూతురి చదువు ఆపించేసారు రాఘవరాజుగారు. అప్పటికే కూతురు మనసు పారేసుకుందనే విషయం ఆయనకు తెలీదు. తండ్రి తన మాట కాదనడనే ధీమాతో బి. ఇడి పాసై కొత్తగా స్కూలుకి టీచరుగా వచ్చిన ప్రసాద్‌తో మనసిచ్చి పుచ్చుకుంది మిథిల. ఒక్కసారి ఇంట్లో వాళ్లని ఆశ్చర్యపరిచే ఘనకార్యం చేస్తున్నాననుకొని, అతనితో దండలు మార్చుకొని, అతని చిటికెనవేలు పట్టుకొని ఇంట్లో అడుగుపెట్టింది.

అలాంటి సంఘటనని ఏ మాత్రం ఊహించని రాఘవరాజుగారు కోపంతో వణికిపోయారు. నవ్వుతూ లోపలికి అడుగుపెట్టిన ఆమె కంటికీమంటికీ ఏకధారగా కన్నీరు కురిపిస్తూ గుమ్మం దాటేలా చేశారు. ఆమె ముఖాన్నే ఆ ఇంటి తలుపులు మూయబడ్డాయి. తెల్లవారేలోగా ఆ జంట ఊరిని విడిచి పెట్టకపోతే తెల్లవారేసరికి వాళ్లిద్దరి శవాలు ఏలేరులో కొట్టుకెళ్తూ ఉంటాయని రాఘవరాజు గారి మనుషులు తెచ్చిన కబురుతో ప్రసాద్ అప్పటికప్పుడు భార్యను తీసుకొని అతని స్నేహితుడొకాయన ఉద్యోగం చేస్తున్న బరంపురం చేరుకున్నాడు. అతని కులం మీద ఎస్.సి. అనే ముద్ర ఉండడంతో తొందర్లోనే ఉద్యోగం దొరికింది. అంతవరకూ ఆ స్నేహితుడి కుటుంబమే పోషించింది వాళ్లిద్దర్నీ.

ఆనాటికీనాడు ఇదిగో మళ్లీ ఇలా వాళ్లంతట వాళ్లే పిలిచి రప్పించుకొంటున్నారు. మధ్యలో తండ్రి మరణ వార్త గాలి కబురులా తెలిసింది. తండ్రిని అమితంగా ప్రేమించిన మిథిల కళ్లు పత్తికాయలయేలా విలపించింది కొన్నాళ్లు. కాలం మాన్పలేని గాయాలుంటాయా?

గత స్మృతుల్లోంచి తేరుకునేసరికి కారు ఏదో వంతెనని దాటుతోంది. వంగి క్రిందపారుతోన్న ఏటినీళ్లని చూసింది. లేత పసుపురంగులో గలగల పారుతున్న ఆ ఏటి నీళ్లామెని పలకరించాయి. ఎడం పక్క దూరంగా సగం కూలిపోయిన పాత వంతెన.

ఏలేరు మీద కొత్తగా కట్టిన వంతెన కాబోలు ఇది!

ఒక్కసారి ఆ ఏటి నీళ్లని స్పృశించాలనిపించింది.

తమ ఇంటి పెరటిగోడకి పదిగజాల అవతల ప్రవహించే ఏలేరు వర్షాకాలంలో పెరటిగోడను ఒరుసుకొని పారేది. ఆ వరదనీళ్లలో కొట్టుకొచ్చిన పాములు కొన్ని తమ పెరటి గోడపైకి ఎగబ్రాకేవి. చిన్న తనంలో, రాత్రంతా వరదనీటికి కాపాలాకాసే పాలేర్ల తోపాటు తను, రాజన్నయ్య, అత్తయ్య పిల్లలూ తెల్లవార్లూ కూర్చునేవారు. పాలేరు వెంకడు పామరభాషలో పాడే పదాలు వినసొంపుగా ఉండేవి. అలా వింటూ వింటూ తెల్లవారు ఝామున ఎప్పుడో నిద్రలోకి జారుకునేవారు. ఆ వరద ఉరవడి ఎప్పుడూ ఒక్కరాత్రికి మించి ఉండేది కాదు. తెల్లవారి పొద్దున్నే బామ్మ చిక్కని ఎర్రని ఏటినీటిలో పసుపు పూసిన కొబ్బరికాయలూ, పసుపుకుంకం, చిల్లరడబ్బులూ వదిలిపెట్టేవారు. పిల్లల్ని గట్టుమీద నిల బెట్టి ఏటికి దండాలు పెట్టించేవారు. ఏరు తెచ్చిన కొత్త మన్ను పొలానికి బలాన్నిస్తుందని పెద్దవాళ్లు చెప్పుకునేవారు.

కారు జి.టి. రోడ్డునుంచి మలుపు తిరిగింది. కనుచూపు మేరలో కనిపిస్తున్న కొండల్ని అప్యాయంగా చూసింది మిధిల. ఆ కొండల మీది నుంచి వస్తూన్న కమ్మనిగాలి ఆమె చెంపల్ని తాకి వెళ్లింది.

ఊరి మధ్య గట్టుమీది వేణుగోపాలస్వామి గుర్తొచ్చి మనసులోనే చేతులు జోడించింది.

కారు ఊరిని సమీపించడంచూసి గాంధీ బొమ్మకోసం వెతికాయామె కళ్లు.

“ఇదిగో చూడూ... ఇక్కడ ఊరి మొదట్లో గాంధీ విగ్రహం ఉండాలి కదూ?” ఏదీ అది అని అడక్కుండానే గొంతులో ప్రశ్నార్థకాన్ని ధ్వనింపజేసింది.

“ఏం గాంధీ బొమ్మండి...” అంటూ గుర్తుచేసుకోడానికన్నట్టు డ్రైవరు కారుని కొంచెం స్లో చేసాడు. “ఓహో అదా, అదిక్కడెక్కడండీ... ఊరికి మధ్యలో ఉండేది. అయినా అదిప్పుడు లేదులేండి”.

“ఏం ఏమయ్యింది.?” ఆత్రుతగా అడిగింది. అంత మంచిసిమెంటు పోత విగ్రహం ఇక ఏ సెంటర్లోను లేదని, గాంధీ పోలికలు మూసపోసినట్లు ఆ బొమ్మలో అమిరాయని చెప్పుకునేవారు.

“రోడ్డు వెడల్పు చెయ్యాలని ఆ బొమ్మని అక్కణ్నించి పీకేసారు.” ఆమె మనసు చిన్నబోయినట్లయింది. ప్రతి సంవత్సరం స్వాతంత్ర్యదినోత్సవం నాడు, గాంధీ పుట్టినరోజు నాడూ తండ్రితో వెళ్లి పూలదండ వేసి వచ్చేది.

ఊరు చాలాపెరిగింది. రోడ్డుకి ఇరువైపులా బారులు తీరిన షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ అప్పుడు లేవు. దుకాణాలన్నిటినుంచీ టేపురికార్డర్ల సంగీతం రణగొణధ్వని చేస్తోంది.

ఒకాయనెవరో ఎర్రపంచె కట్టుకొని, రిక్షాలో పూజాసామగ్రి పెట్టుకొని, పక్కనే రికార్డులో సన్నాయి వాయిద్యం కేసెట్ ఫుల్‌సౌండులో ఆన్‌చేసుకొని, గుడికి కాబోలు తరలివెళ్తున్నాడు.

కారు మలుపు తిరిగింది.

చిరపరిచితమైన ఆ వీధిని చూడగానే మిథిల హృదయం ఆనందతరంగితమ య్యింది. ప్రాణప్రదంగా ప్రేమించే భర్త, పిల్లలు ఉన్న తన చక్కని సంసారంలో అప్పుడ ప్పుడు తన గుండెను వెలితిచేపి ఏదో దిగులుతో నిండిపోయేలా చేసేదేమిటో ఆమె కిప్పుడు అర్థమయ్యింది. ఆ ఇంటిని, ఆ పరిసరాలను తాను ఎంతగానో ప్రేమించింది. ఎన్ని మారినా ఈ వీధి మారలేదు. వీధి అంచున కన్పిస్తున్న తమ ఇంటిగేటు మారలేదు. గేటు నుంచి పదిబారల దూరంలో రాజసంతో నిలబడిన చలువ పెంకుల మండువాలోగిలి మారలేదు. కుడి చేతి ప్రక్కనున్న గిలకలబావి మారలేదు. ఎడం చేతి పక్క గోడమూలకున్న పెద్ద వేపచెట్టు కొమ్మలను మరింత విస్తరించుకొని గర్వంతో చూస్తోంది.

కారు గేట్లోంచి ముందుకుపోయి ఆగింది.

ఆనందమో మరేదో అంతుతెలియని భావంతో పగిలిపోయేటట్లున్న గుండెను చిక్కబట్టుకొని కారు దిగింది మిథిల.

తన బాల్యంలోని మధురస్మృతులన్నిటినీ మూటకట్టుకున్న ఆమట్టిమీద అడుగుపెట్టి పులకించింది మిథిల. నాలుగైదెకరాల కాంపౌండులో కట్టబడిన, తనకెంతో ప్రియమైన ఆ ఎత్తరుగుల ఇంటిని కళ్లనిండుగా చూసుకుంది.

ఆ కుడిప్రక్క అరుగుమీద పొడుగుచేతుల మడత కుర్చీలో కూర్చుని, మృదు గంభీరస్వరంతో తన తండ్రి ఇంకా ఊళ్లోని జనానికి తీర్పు చెపుతున్నట్టే ఉంది.

ఆ ఎడం ప్రక్క అరుగుమీద కరణం తాత జారిపోయే కళ్లజోడుని ముక్కుమీ దికి లాక్కుంటూ లెక్కలతో కుస్తీ పడుతున్నట్టే ఉంది.

వేపచెట్టు కింద ఎడ్లబళ్లకి బదులు నాలుగు ట్రాక్టర్లు విశ్రాంతి తీసుకుంటు న్నాయి. వేపచెట్టుకవతల పశువుల కొట్టంలో మరో నల్లకారు తొంగిచూస్తోంది. అదిప్పుడు కార్ల గేరేజి కాబోలు.

ఈ లోగా సింహద్వారానికున్న పెద్దపెద్ద పూలతెరని ఒత్తిగించుకొని నాలు గైదు ముఖాలు తొంగిచూసి పక్కకి తప్పుకున్నాయి.

అయినా మిథిల మనసు ఛిన్నబోలేదు. ఆ ప్రాణం ఉన్న మనుష్యులకన్నా ఈ నోరు లేని ఇల్లే తనకి ఆత్మీయంగా అన్పిస్తోంది.

అంతలో జుట్టు ముడివేసుకుంటూ పరుగెత్తినట్టే మెట్లు దిగి వచ్చింది బాగి ''సిన్నమ్మగోరూ'' అంటూ. దానిముఖం నవ్వుతున్నా, కళ్లుమాత్రం వర్షిస్తున్నాయి. మిథిల చేతిలోని బేగ్‌ను అందుకుంటూ ''బాగున్నారా సిన్నమ్మా'' అంది బాగమ్మ. జవాబుకు ఆశించకుండానే ''రండి'' అంటూ ఇంట్లోకి దారితీసింది.

బాగమ్మ వెనుక-ముందు చావడిదాటి మండువాలోకి అడుగుపెట్టింది మిథిల.

ఇంట్లో కలిమితాలూకు అధునాతనకాంతులు కొట్టొచ్చినట్టు కనిపిస్తున్నాయి. ఆ ఇంట్లో గదులన్నిటి నుంచీ మండువాలోకే దారి ఉంటుంది. గదులన్నిటి గుమ్మాలకు పట్టుతెరలు వేలాడుతున్నాయి. యూఫోం సోఫాలో కూర్చుని కాఫీ తాగుతున్న రామరాజు కప్పు స్టూలుమీద పెట్టి ''రా చెల్లెమ్మా'' అన్నాడు. అతని పక్కనే కూర్చుని కాఫీ తాగుతున్న ఆవిడ కళ్లద్దాల పైనించి పరిశీలనగా చూసి, కాస్సేపటికి పెదవి కదిలీ కదలనట్టు చిన్నగా నవ్వింది.

ఎక్కడికో ప్రయాణం కాబోలు జానెడు వెడల్పు జరీబోర్డరున్న పట్టుచీర కట్టుకొని, ఒళ్లంతా నగలు పెట్టుకొని ముస్తాబయ్యింది. ''రా మిథిలా! అలా నిలబడిపోయావేం. ఈవిడే మీ వదిన. అన్నపూర్ణ! తనే మిథిల అంటూ పరిచయాలు ముగించాడు రామరాజు.

''కాఫీ తాగి రెస్టు తీసుకో వేం ఏమ్మెల్యే ఇంట్లో పెళ్లికి వెళ్తున్నాం. వచ్చేసరికి ఆలస్యం కావచ్చు. భోంచేసి పడుకో, రేపు మాట్లాడుకుందాం. ఇకలే అన్నపూర్ణా!'' అంటూ బైటికి నడిచాడు రామరాజు. అతనివెనుకే వెళ్తున్న తన వదినగారి వైభవాన్ని గమనిస్తూ ఉండిపోయింది మిథిల.

ప్రసాదుని పెళ్లాడకుండా ఉండి ఉంటే బహుశ తను కూడా పట్టుచీరలు, బంగారునగలే అడదానికి జీవిత పరమావధి అని నమ్మి ఉండేది- కానీ, ఈ ప్రపంచంలో అన్నార్తులు, బాధాసర్పదష్టులు ఎందరున్నారో తెలిసి ఉండేది కాదు. మండువాలోకి నడిచింది.

మండువా పైకప్పులోని ఖాళీ ప్రదేశాన్నిప్పుడు అద్దాలతో కప్పేశారు. ఆ మండువాలో నిలబడి రామరాజు, తనూ సన్నగా మొదలయ్యే వర్షపుతుంపరలని నోటితో అందుకోవడం గుర్తుకొచ్చింది. వర్షంపెరిగి పెద్దదయ్యే కొద్దీ దూరంగా పరుగులెత్తేవారు.

వేసవి కాలపు వెన్నెల రాత్రులు ఈ ఖాళీలో వేసిన మంచంమీద బామ్మపక్కన పడుకొని, మబ్బుల్తో పందెంవేసుకొని పరుగులెత్తే చందమామని చూస్తూ రాజకుమారుల కథలెన్నో వింది.

''రండమ్మా'' అన్న బాగమ్మ పిలుపుతో ఈ లోకంలోకి వచ్చి ఎడంచేతివైపు మొదటి గదిలోకి నడిచింది. అది తన తండ్రిగది. ఆ పాతకాలపు పందిరిపట్టెమంచం అలాగే ఉంది. ఆయన బీరువా, వ్రాసుకునే టేబుల్, గదిలోని కుర్చీలు ఒక్కొక్కదాన్నే చేతితో స్పర్శించింది.

చిన్నతనంలోనే తల్లిని పోగొట్టుకున్న తమను తల్లీ తండ్రీ తనే అయి పెంచిన అయన స్మృతులు గుండె అట్టడుగు పొరల్లోంచి బైటకి తోసుకువచ్చాయి. ఆ మంచం మీద అలా వేనువాల్చి కళ్లుమూసుకుంది మిథిల. ఆ కళ్లల్లో నుంచి జాలువారుతున్న కన్నీళ్లను తలగడ లోలోపల ఇముడ్చుకుంటోంది.

''సిన్నమ్మగారూ, కొంచెం టిపిను తినండి. తర్వాత తానం చేద్దురుగాని'' వెండి

పళ్లెంలో ఉప్మా, బూందీ, అరటిపళ్లు పెట్టుకొని, మరోచేత్తో నీళ్లగ్లాసు తెచ్చి బల్లమీద పెట్టింది బాగవ్వు.

చొరవగా పక్కలో కూర్చుని చెంపలు పుణికి మెటికలు విరుచుకుంటూ ''బంగారుతల్లీ! బాబయ్యగారి మనసు ఎంత కష్టపెట్టేరమ్మా! ఆ బాబు మొదట్లో ఏ మీద కోపగించుకున్నా, రాన్రాను మిమ్మల్ని సూడాలని ఎంతో కొట్టుకులాడీవోరు. మీరెక్కడున్నారో తెల్వదాయె. పోయే ముందంతా మిమ్మల్నే తలుసుకునీవోరు''

కళ్లు తుడుచుకుంది బాగవ్వు.

తనెక్కడుందో తెలియకపోతే ఇప్పుడీ ఉత్తరం ఎలా వ్రాసాడు అన్నయ్య? అంటే ... అతనికి తెలిసే..

''పిల్లలెందరమ్మా''

'' ఇద్దరు, బాగమ్మా''

'' తీసుకురాకపోయినారావమ్మ''

'' లేదు, అన్నయ్య నన్ను మాత్రమే రమ్మని వ్రాసాడు. ఉత్తరంలో పిల్లల ప్రసక్తి లేదు. అందుకే...''

'' అయితే ఏమ్మా, ఇది మీరు పుట్టిపెరిగిన ఇల్లు ఆయనగోరు రాయకపోతే ఏమవుద్ది? మీరు రావాలంతే''

ఎంత తేలికగా చెప్తోంది! మనసును నొప్పించే కొన్ని విషయాలుంటాయని తెలీని జీవితం బాగవ్వుది. యజమానులకి తలవంచి చెప్పినట్లల్లా చేసుకుపోవడంలోనే ఆమె సుఖపడుతోంది. మిధిల చిన్నతనం నుంచీ బాగవ్వు ఈ ఇంట్లోనే ఉంది. మిధిల స్నానం, పానం అన్నీ బాగవ్మే చూసేది. అందుకే మిధిలంటే అంత ఇష్టం.

''టిఫిను తినండి తల్లీ, సల్లారిపోతాంది'

''వద్దులే బాగమ్మా రాత్రికి ఏకంగా భోజనం చేస్తాను. ఇప్పుడే కదా కాఫీ తాగాను!''

''అయ్యో, అదేంటి తల్లీ! ఎప్పుడనగా ఎంగిలిపడ్డారో ఏమో, రెండరటిపళ్లైనా తినండి '' అంటూ వలిచి బలవంతంగా మిధిలచేత తినిపించింది బాగవ్వు.

మిధిలకి ఆకలి లేకపోలేదు. కానీ, ఏదో ' ఇదీ' అని చెప్పలేని భావాలతో ఆమె కడుపు నిండిపోయినట్టయ్యింది. అ అనుభూతి సుఖం వల్ల వచ్చిందో, దుఃఖం వల్ల వచ్చిందో ఆమెకే తెలియడంలేదు.

''బాత్‌రూం కి వెళ్దాం పద బాగమ్మా'' బేగ్ తెరిచి మెత్తని వాయిలు చీరొకటి తీసుకుంది మిధిల.

మండువాలో నడుస్తుండగా ఎందుటి గదిలోంచి 'బాగీ' అని పెద్దగా కేక వినిపించింది. మిధిల చెయ్యిపట్టుకొని బాగవ్వు ఆ గదిలోకి తీసుకెళ్లింది.

అక్కడ మెత్తని యూఫోంబెడ్‌లోకి ఇంచుమించు కూరుకుపోయి ఏదోనవల చదువుకుంటోందొక పదహారేళ్ల అమ్మాయి. అ అమ్మాయి దృష్టి నవల మీద ఉండడంతో వీళ్లని చూడకుండానే అడుగుల సవ్వడిని బట్టి '' ఏయ్ బాగీ! నీకెన్నిసార్లు చెప్పేను,! పిలవగానే రావాలని. ఈ ప్లేటులో ఇంకాస్త బూందీపోసి పట్రా''అంది. అ ప్లేటందుకొని పరుగెత్తినట్టే వెళ్లింది బాగమ్మ.

చెవిలో అమర్చుకున్న వాక్‌మెన్‌లోని మ్యూజిక్కి అనుగుణంగా కాబోలు అ అమ్మాయికాలు స్పీడుగా కదులుతోంది.

'నవలతో బూందీ సంజుకుంటుంది కాబోలీ అమ్మాయి' అనుకుంది మిథిల.

''సూడు మంజమ్మా! అత్తమ్మగారొచ్చారు''బూందీ ప్లేటును మంచంమీద మంజుల పక్కనే ఉంచుతూ అంది బాగమ్మ.

నవల మీదినుంచి ముఖం తిప్పకుండానే కళ్లు మాత్రం తిప్పి చూసింది మంజుల. ఆ కొన్ని క్షణాల్లోనూ ఆ అమ్మాయి కళ్లు మిథిల కట్టుకున్న నలిగిన నేత చీరని, కట్టుకోబోతున్న వాయిలుచీరని,మెడలోని సన్నని నల్లపూసల గొలుసునూ పరిశీలించేసాయి. ఇది తమతెగకు చెందిన శాల్తీకాదని గ్రహించడానికి ఆ అమ్మాయికి ఒక్కక్షణం పట్టలేదు. వెంటనే దృష్టిని పుస్తకం మీదికి మళ్లించుకొంటూ.. ఊ..సర్లే సర్లే !నిన్నలా మంజమ్మా అని పిలవ్వద్దని ఎన్నిసార్లు చెప్పేను?'' అంది.

ఇంటికెవరైనా రాగానే ఎంతో మర్యాదగా పలకరించే తన పిల్లలు గుర్తుకొచ్చారు మిథిలకు.

'పిల్లల ప్రవర్తన తీర్చిదిద్దబడడానికి సంపద అడ్డొస్తుందా?... అనుకొంది.

చప్పుళ్లు వినిపిస్తున్న పక్క గదిలోకి తీసుకెళ్లింది మిథిలను బాగమ్మ. అక్కడ పదమూడేళ్ల అమ్మాయి, పదేళ్ల అబ్బాయి కేరమ్స్ ఆటలో నిమగ్నమై ఉన్నారు. ఒక్కసారి తలెత్తిచూసి తిరిగి వాళ్ల ఆటలో మునిగిపోయారు.

పలకరించబోయిన బాగమ్మను చేత్తోవారించి బైటికి నడిచింది మిథిల

''మంజమ్మ తర్వాతవోళ్లండి వదినమ్మ గారికి'' అంది బాగమ్మ.

'వేడినీళ్లకు గీజర్ వేయించినట్టున్నారు' అనుకుంది బాత్రూంలో అడుగుపెడుతూ మిథిల.

'' ఒళ్లు రుద్దుతానమ్మా '' అంది బాగమ్మ.

''వద్దు బాగమ్మా, ఆ అలవాటు తప్పిపోయింది'' అంది నవ్వుతూ మిథిల.

బాగమ్మ బాత్రూంతలుపు మూసి, మిథిలకు బాగా దగ్గరగా వచ్చి ''పోయేమముందుంతా నాన్నగారితో అన్నయ్యగోరు గొడవలు పడీవోరమ్మా!'' అంది.

మిథిలకి ఆమాట నమ్మబుద్ధికాలేదు. ఆమె ఎరికలో రామరాజు తండ్రికేనాడూ

ఎదురుచెప్పి ఎరగడు. ఆయున ఎదుటపడడానికే భయపడుతూ ఉండేవాడు.

'' ఎందుకని?'' అడిగింది'' సాలోచనగా.

'' ఏదో.. ఇంటి గురించి కాబోలు గొడవపడేవోరవమ్మా''

'' ఏ ఇంటిగురించి?''

'' ఈ ఇంటి గురించే''

'' ఏమని?''

'' అన్నయ్యగారేమో ఈ ఇంటిని పడగొట్టించేసి పెద్దమేడ కట్టేద్దారని, నాన్నగారు అలా కుదరదు అని''

'' అయ్యో కోటలాంటి ఈ ఇంటిని పడగొట్టాలని ఎందుకనిపించింది? నాన్నగారికి ప్రాణం ఈ ఇల్లంటే.''

'' అదేకదవమ్మా! ఆయునగారు పెళ్లికి ముందు దగ్గిరుండి, ఎక్కడేది ఉండాలో అలాగ కట్టించుకున్నారంట. ఆరోజుల్లోనే ఎంత డబ్బుయిందో లెక్కలేదని నాయునమ్మగారు అంటా ఉండేవారు. లచ్మీదేవిలాటి మీ అమ్మగారు కొత్త పెళ్లికూతురై ఈ ఇంట్లో అడుగుపెట్టగానే ఇల్లు కలకల్లాడిపోయిందట. బాబయ్య గారికి అయమ్మంటే ఎంత పేనవో, ఆ పోలికల్తో పుట్టిన మీరన్నా, ఆయమ్మమెట్టిన ఈ ఇల్లన్నా అంతపేనం. ఆవిడ గేపకం కోసం ఈ ఇల్లు ఇలాగే దీపాలెలుగుతూ ఉండాలి అనేవోరు''

వేడినీళ్లలో సరిపడా చన్నీళ్లు తొరిపి రెండు బకెట్లతో నీళ్లుంచి బైటికి నడిచంది బాగమ్మ.

అన్నగారు తననెందుకు పిలిపించాడో సమస్య విడనేలేదు మిథిలకు.

★★★

అలవాటు చొప్పున అయిదుగంటలకే మెలకువ వచ్చేసింది మిథిలకి. రాత్రికలల్లో మధురమైన బాల్యాన్ని మళ్లీ చవిచూసింది. పట్టుపరికిణీ కట్టుకొని, జడగంటలతో జడ వేసుకొని, కాళ్లకు మువ్వలపట్టీలు, చెవులకు జూకాలు పెట్టుకొని, మెడలో ముత్యాలహారాలు అలంకరించుకున్న చారడేసి కాటుకకళ్ల ఆ ముద్దబంతి పువ్వులాంటి అమ్మాయిగా మారి పోయింది. అప్పుడు చేసిన బొమ్మల పెళ్లిళ్లు మళ్లీ చేసింది, అన్నాలాటలు మళ్లీ ఆడింది.

నిద్రనుంచి మేల్కొని కళ్లువిప్పినా, ఆ కలల మాధుర్యం ఆమెను వీడలేదు.

బయుట చెట్లమీదినుంచి పక్షుల కిలకిలా రావాలు లోకాన్ని మేల్కొలిపే ప్రయుత్నంలో ఉన్నాయి.

లేచి తూర్పు ఇంటి డాబా మీదికి నడిచింది. ఇక్కడే... ఈ పిట్టగోడ దగ్గరే...

తండ్రితో నిలబడి, సూర్యోదయాన్ని చూస్తూ ఉండేది. కొబ్బరిచెట్ల ఆకుల మధ్యనుంచి తళతళామెరిసే కిరణాలు పొదిగించి హారం చేయించమని అడిగిందోసారి తండ్రిని. ఆయన పగలబడి నవ్వేరు. తనని ఎత్తుకొని ముద్దులు పెడుతూ '' అలాగే చేయిస్తానమ్మా నువ్వు పెద్దయ్యాక, అత్తవారింటికి వెళ్లేటప్పుడు'' అన్నారు . ఛీ, నేనేం అత్తవారింటికి వెళ్లను. ఇక్కడే మనింట్లోనే ఉంటాను'' అంది తను.

మళ్లీనవ్వేరాయన.

అప్పటి కొబ్బరి చెట్ల తలలు పైకెదిగిపోయాయి.

తూర్పు ఆకాశంలో చీకటిని చీల్చుకొని అరుణరేఖలు పొడగడుతున్నాయి.

ఆ అరుణరేఖల దగ్గరిక తను వలసవెళ్లింది. అక్కడ తన భర్త, పిల్లలు ఏంచేస్తున్నారో అందరికీ ఆశ్చర్యమే తన ఈ ప్రయాణం. ట్రెయిన్ కదలబోతుంటే, కిటికి దగ్గరకి వచ్చి '' అమ్మా ! వెళ్లకెళ్లక ఇన్నాళ్లకి నీ పుట్టింటికి వెళ్తున్నావు. నీకు వుండాలనిపించినన్నాళ్లు వుండిరా. మా కోసం బెంగపడకు'' అంది వసుధ తనకి మాత్రమే విన్పించేలా.

దానికి తెలుసు తను తనపుట్టిన ఊరిని , ఇంటిని మనసులోనే మూతపెట్టి పది లంగా దాచుకుందని.

వసుధ అలా ఆరిందాలా చెప్పడం చూసి తనకి నవ్వొచ్చింది ' ఎంతలో ఎదిగిపో తారు పిల్లలు' అనుకుంది.

దూరంగా ఆకాశంలో మంకెనపూలు మాయమై మంచుకురిసిన మల్లెలు గుమ్మ రించినట్లయింది.

ఆ వెలుగులో ఎడమవైపు గుట్టమీది వేణుగోపాలస్వామి ఆలయం తెల్లగా మెరిసి పోతోంది.

ఒక్కసారిగా వాలి రెక్కల్ని సవరించుకుంటున్న పావురాల సందడికి ధ్వజస్తంభం మీది మువ్వలు గలగలలాడాయి.

దూరంగా చుట్టుముట్టిన తూర్పుకొండల వరుస ఆ స్వామిగుడికి ప్రాకారాల్లా ఉన్నాయి.

చేతులు జోడించింది మిధిల. కష్టసుఖాల్లాగే భక్తికూడా పరిసరాల ప్రభావంతో మనిషిని ఆవరించే ఒక భావమేనని అన్పించిందామెకి.

కిందికి దిగివచ్చి, స్నానం ముగించుకొని తండ్రి పూజగదివైపు నడిచింది.

ఇంట్లో గదులన్నీ ఆధునికతతో ఉట్టిపడడం చూసిందామె. కాని, ఈ పూజగది తీరుచూస్తుంటే తండ్రిపోయినప్పటినుంచి ఆ గది తలుపు తెరుస్తున్నట్లే లేదు.

మిధిల పూజగదివైపు వెళ్లడం చూసి బాగమ్మ పరుగెత్తుకొచ్చింది- ''ఒక్క నిముసం బైట నిలబడండమ్మా తుడిసి సుబ్రం చేసేత్తాను'' అంటూ.

శ్రీకాకుళం

తండ్రి తన కిష్టమైన రీతిలో అతి శ్రద్ధగా కట్టించుకున్న గది అది. నేలమీద, గోడలమీద పాలరాయి పరిచి ఉంటుంది.

బామ్మ పుట్టించివారిచ్చిన వెండిఅంతా కరిగించి దేవుడి మందిరం పోత పోయించిందట.

తండ్రి పూజ సమయంలో కప్పుకొనే పచ్చని పట్టు పంచె అక్కడే కొక్కానికి వేళ్లాడుతోంది. దాన్ని తీసి మడతపెట్టాలని విప్పింది. చిమ్మెటలు కాబోలు కొట్టేశాయి చాలావరకూ. శిథిలమైపోయిన ఆ వస్త్రంలో జరీ అంచుమాత్రం ఇంకా కొత్తగా మెరుస్తూనే ఉంది. చిన్న వయసులో తండ్రి పక్కనే కూర్చుని నిశ్శబ్దంగా చేతులు జోడించేది. తండ్రి ధ్యానంలో కళ్లు మూసుకొని కూర్చునే వాడు. పువ్వులతో అలంకరించిన మందిరంలో, వెలుగుతున్న దీపాల మధ్య పంచెమీది జరీకి దీటుగా వేణుగోపాలుడి కళ్లు మెరుస్తూండడం విచిత్రంగా ఉండేది తనకి..

ఎండిపోయిన పూల మధ్యనుంచి ఆ వేణుగోపాలుడు నిశ్చలంగా తననే చూస్తున్నట్టు అనిపించింది మిధిలకి.

పువ్వులు తేవాలని తోటలోకి నడిచింది.

తోటంతా ఇంచుమించు పాడుపడి ఉంది. చాలా వరకు చెట్లు ఎండిపోయాయి. అక్కడక్కడ ఇంకా ఉన్నామంటూ నిలబడిన మొక్కలకు పువ్వులే లేవు.

ఆ ప్రదేశం అంతా ఆవులు, గేదెలు, నిలబెట్టి ఉన్నాయి. పాలేర్లు బకెట్లు ముందు పెట్టుకొని పాలు తీస్తున్నారు. కొందరు అక్కడున్న పెద్దపెద్ద కేన్లలో పాలు నింపుతున్నారు. ఆ కేన్ల మీద మిల్క్‌డిపో లేబిల్స్ అంటించి ఉన్నాయి. అక్కడంతా ఒక్కటే సందడిగా ఉంది.

ఉత్త చేతులతో వెనక్కివచ్చేసింది మిధిల.

పూజగదిలోంచి బైటకి వచ్చేసరికి అన్నగారి కుటుంబంలో ఇంకా ఎవరూ లేచినట్లు లేదు.

'' తమరికి టిఫిను ఇచ్చెయ్యమంటారా అమ్మా?'' అంది బాగమ్మ.

'' వద్దులే, అన్నయ్యవాళ్లనీ లేవనీ'' అంది మిధిల.

'' ఆరికోసం అగితే మీకు సేనా అలీశం అయిపోతాదమ్మా, మీరు్రండి'' అంటూ చెయ్యిపట్టుకొని తీసుకెళ్లింది.

మిధిలని ఒక కుర్చీలో కూర్చోబెట్టి బాగమ్మ టిఫిన్ తేవడానికి వంటింట్లోకెళ్లింది. అంతపెద్ద ఇంట్లో, అందరు మనుషుల మధ్య అంతులేని ఒంటరితనాన్ని ఫీలవుతోంది మిధిల.

ఇదే మరొకచోటైతే ఆమెనాభావం అవరించేదికాదు.

అడపిల్ల యుక్తవయస్సువరకు సర్వస్వంగా భావించిన పుట్టినింటినీ, తల్లితండ్రుల్నీ,

తో బుట్టువుల్నీ వదిలి మరో అపరిచిత గృహానికి తరలివెళ్తుంది. భర్త ఇంట ఎంత ప్రేమను చవిచూసినా, ఆమె హృదయంలో కొంత స్థానాన్ని తన పుట్టింటి వాళ్లకోసం విడిగా ఉంచుకుంటుంది. ఆ పుట్టింటి నుంచి అప్యాయతని, ఆదరణని కోరుకుంటుంది. అది లభించనినాడు ఆమె పడే వేదన వర్ణనాతీతం, దక్షసభలో సతీదేవి దహనం కావడానికి ఆ ఆవేదనే కారణం.

బాగవ్మ వెండి పళ్లెంలో టిఫిను, వెండి గ్లాసులో తెచ్చిన పాలు ఆమెనోటికి రుచించలేదు.

చూస్తూ ఉంటే అన్నగారు తన వైభవాన్నంతా చూపడానికి తనను పిలిపించినట్లుంది.

పదిగంటలు కావొస్తూండగా ఒక్కొక్కరే లేచి వచ్చారు బైటకి. మిథిలను చూసి పలకరింపుగా నవ్వింది వదినగారు.

డైనింగ్ హాల్లోనే నాలుగువమూలలా ఉన్న వాష్‌బేసిన్స్ దగ్గరే ముఖాలు కడగటం పూర్తిచేశారు. ముఖం తుడుచుకుంటూ వచ్చి కూర్చున్న ఒక్కొక్కరికి టిఫిన్, కాఫీ, లేదా పాలు తెచ్చి ఇవ్వసాగింది బాగవ్మ.

'' ఆవిడకి కూడా ఇవ్వు'' అంది వదినగారు.

''వద్దొద్దు ప్రొద్దుటే అయ్యింది''

''మరేం ఫర్వాలేదు, తీసుకో, ఈ ఇంట్లో ఎప్పుడూ ఎవరో ఒకరు రావడం, తిని వెళ్లడం మామూలే''

వెలవెలపోతూ చూసింది మిథిల. వదినగారా మాట ఏ ఉద్దేశ్యంతో అన్నదోకాని మిథిల మనసుమాత్రం సెగతగిలిన పువ్వులా ముడుచుకుపోయింది. అంతలోనే తేరుకొని 'నాలంతట నేను రాలేదులే, వాళ్లు రమ్మంటేనే కదా వచ్చాను!' అని సర్దిచెప్పుకుంది.

'' అన్నిసార్లు తినే అలవాటు లేదు'' అంటూ దగ్గరగా ఉన్నప్లేటును దూరంగా తోసింది.

'' మీ ఆయన బడిపంతులనుకుంటాను కదూ?''

'' ఆ.. హెడ్‌మాస్టర్''

'' అదెలాగ? అప్పట్లో బళ్లో మామూలు మాస్టరని విన్నాను''

''తర్వాత పరీక్షలు పాసయ్యారు''

''జీతం ఎంతొస్తుంది?''

చెప్పింది మిథిల.

''మా ఇంట్లో పనివాళ్లందరికీ కలిపి ఇచ్చే జీతం మీ ఆయన జీతానికి మూడింతలు.'' చురుక్కున చూసింది మిథిల.

''పిల్లలెందరు?''

'' ఇద్దరు''

'' ఇద్దరూ ఆడవాళ్లేనట కదా?''

'' ఆ..''

'' అయ్యోపాపం!''

ఈ సంభాషణ మిధిలకి ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించలేదు. ఈ మారుమూల పల్లెపట్నం కాని ఊళ్లో, ధనం అనే తెరమరుగున ఉండిపోయిన ఈవిడ ఇంతకన్నా సంస్కారవంతంగా మాట్లాడగలదని మిధిల అనుకోలేదు.

'' ఏవిటి , మిధిలతో అప్పుడే కబుర్లు మొదలు పెట్టేశావ్'' అంటూ వచ్చాడు అన్నగారు.

మిధిల భర్త జీతం ఎంతో కళ్లు పెద్దవి చేసుకొని చెప్పిందావిడ తన భర్తకి.

'' లేకపోతే నీ లాగే అందరూ అదృష్టవంతులు కావద్దూ?'' తన జోక్‌కి తనే పగలబడి నవ్వేడాయన.

మంజుల టిఫిన్ తింటూ నవల చదువుకుంటోంది.

చిన్నపిల్లలిద్దరూ తండ్రితోపాటు నవ్వేరు.

''అన్నయ్యా! నన్ను పిలిపించిన పనేవిటో చెప్తే నేనింక బయలుదేరతాను''

'' ఏంటంత తొందర? వెళ్లచ్చులే''

'' లేదులే, వెళ్లాలి''

'' అన్నట్టు నువ్వేదో స్కూలు నడుపుతున్నావని విన్నాను''

'' అవును , నేను ప్రైవేటుగా బి. ఇడి చేశాను''

''మహారాణిలా కాలుమీదకాలేసుకొని ఉండాల్సిన దానివి పొట్టకూటికోసం పాట్లు పడుతున్నావా?''

''పొరపాటు, పొట్టకూటికోసం కాదు, నాకొచ్చిన విద్యని నలుగురికి పంచడం కోసం. నేను నడుపుతున్నది ఉచిత విద్యాలయం. ఒరిస్సాలో తెలుగు నేర్చుకోవాలనుకునే వాళ్లు నా దగ్గరకొస్తారు. తెలుగువాళ్ల పిల్లలు కూడా కొద్దిఫీజ్ కట్టి చదువుకుంటారు.

'' అలాగా''

అన్నగారు కాఫీ తాగుతూ మౌనంగా ఉండడం చూస్తే ఆయనేదో ఆలోచిస్తున్నాడనిపించింది. విషయమేమిటో ఆమెకింకా బోధపడలేదు.

కాఫీ తాగడం ముగించి కప్పు టేబిల్ మీద పెడుతూ '' మిధిలా! నాన్నగారు చేసిన అనాలోచితమైనపనికి నిన్నింత దూరం రప్పించవలసి వచ్చింది'' అన్నాడు నాందిగా.

''.....''

'' కారులో నువ్వొచ్చేటప్పుడు చూసే ఉంటావు-అవతలి రోడ్డులో పెద్ద బిల్డింగుని. మంత్రిగారి అల్లుడు కట్టించేడు దాన్ని''

'' ఉహు..''

'' ఈ ఊళ్లో డబ్బులోకాని,వైభవంలోకాని నన్ను మించిన వాడెవడూ ఉండడానికి వీల్లేదు''

అన్నగారి మండుతున్న కళ్లలోకి విచిత్రంగా చూసింది మిథిల.

''నేను అంతకుమించిన బిల్డింగ్ కట్టాలనుకొంటున్నాను. త్వరలో టైల్స్ ఫేక్టరీలు పెరిగి ఇండస్ట్రియల్‌గా ఈ ఊరు డెవలప్ కాబోతోంది. అప్పటికి మన బిల్డింగును మించిన బిల్డింగ్ ఈ ఊళ్లో ఇంకెవరికీ ఉండకూడదు.'' కొంచెం ఆగి సాలోచనగా మిథిల కళ్లలోకి చూశాడు.''దానికి మన ఈ చోటును మించిన మరోచోటులేదు. ఈ పాత ఇంటిని పడగొట్టి కొత్త బిల్డింగ్ కట్టాలనుకొంటున్నాను''.

ఈ ఇంటిని పడగొట్టడం అనేమాట అశనిపాతంలా తగిలింది మిథిలకి. కనీసం తండ్రి గుర్తుగా చూసుకోడానికి ఈ ఇల్లు కూడా ఉండదన్నమాట ఇక! తన మధురమైన బాల్యస్మృతుల్ని అన్నగారు తన చేతులతో చెరిపేయబోతున్నట్టు ఫీలయ్యింది మిథిల. కళ్లలో రెండు నీటిచుక్కలు నిలిచాయి. తలవంచుకొని ఎవరూ చూడకుండా తుడిచేసుకుంది వాటిని.

డ్రైవరొచ్చి చెప్పాడు ''బాబుగారూ! లాయరుగారొచ్చారు''

'' వచ్చేసాడా?''

'' ఆ, బైట హాల్లో ఉన్నారు''

'' అక్కడెందుకు, ఇక్కడికి తీసుకురా, బాగమ్మా! లాయరుకి టిఫిన్ పట్రా''

నల్లకోటు తొడుకున్న లాయర్ జోగారావు నవ్వుతూ వచ్చి రామరాజు పక్కనే కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

'' ఏవోయ్ లాయరూ! మీ అమ్మాయి పెళ్లి పనులెంతవరకు వచ్చేయి?''

'' ఆ... ఏదో అవుతున్నాయిలే. ఎంతైనా, నీ అంత గొప్పవాణ్ణి కాదుకదా, పన్లు పరుగులెత్తటానికి''

'' ఇదేంటోయ్, కొత్తగా వింటున్నాను, పన్లు పరుగులెడతాయా?''

'' ఆ..పెట్టుపూమరి....మందీమార్బలం, అంతకన్నా ముఖ్యంగా లక్ష్మీదేవిని ఇంట్లో కట్టేసుకున్నావు''

'' ఓరినీ అసాధ్యం కూలా'' అంటూ విరగబడి నవ్వేడు రామరాజు. మిథిలకు ఆ కొత్తవ్యక్తి ఎదుట అలా కూర్చోవాలంటే ఇబ్బందిగా ఉంది.

అందుకే లేచి లోపలికి వెళ్లబోయింది.

'' ఆ... ఆ... ఆగు మిథిలా! నీతో మాట్లాడాలనే ఈయన్ని పిలిపించేను, చెప్పు వోయ్ జోగూ'' అన్నాడు రామరాజు.

'' ఈవిడేనా నీ చెల్లెలు మిథిల?''

'' ఆ..''

'' ఏం, నువ్వేం చెప్పలేదా?''

'' లేదులే, ఎంతైనా నువ్వు లాయర్‌వి కదా! పని సానుకులం చెయ్యడంలో సిద్ధహస్తుడివి'' అంటూ లేచి వెళ్లాడు. ఆ వెనుక ఆయన భార్య పిల్లలూ వెళ్లారు.

బాగమ్మ తన ముందుంచిన ప్లేటులోని పూరీముక్కని తుంచి బుగ్గన పెట్టుకుంటూ ''మిథిలగారూ! డొంక తిరుగుడేం లేకుండా సూటిగా చెప్తున్నాను వినండి. ఈ ఇంటిని మీ తండ్రి రాఘవరాజుగారు పోయేముందు మీ పేర్న వ్రాసేశారు. మిగిలా స్థిరచరాస్తులు-పొలాలు, తోటలు డబ్బూదస్కం అన్నీ మీ అన్నగారికి వ్రాసేరు. ఈ ఇంటిని మాత్రం దీన్లో ఉన్న ఫర్నీచరుతో సహా చెక్కుచెదరకుండా మీకు అప్పగించమని వ్రాసి రిజిస్టరు చేయించేరు''

ఆశ్చర్యంతో కళ్లు పెద్దవిచేసుకొని నోటిమాట రానట్టు నిర్ఘాంతపోయి వింటున్న మిథిల ముఖకవళికల్ని ఒక్కక్షణం నిశితంగా పరిశీలించాడాయన.

'' అవును , మీరు నమ్మలేరు. అందుకే, ఎలాగూ అనుకున్నది కాదు కాబట్టి, ఈ ఇంటిని వదులుకోవడం మీకు పెద్ద సమస్యకాదు. ఎక్కడో ఒరిస్సాలో స్థిరపడిపోయిన మీరు కేవలం ఈ ఇంటి కోసం ఇంతదూరం రాలేరుకదా! రావడానికి మీ మనసూ ఒప్పుకోదు. ఇప్పుడేదో అన్నగారు అర్జంటుగా రమ్మన్నాడని ఆలోచించకుండా వచ్చేసేరేకాని, కాస్త మనసులోతుల్లోకి వెళ్లిచూసుకోండి. ఆనాడు మీ భర్తనూ, మిమ్మల్నీ అంతగా అవమానించి బైటికి నెట్టేసిన ఈ ఇంట్లో మీరు కాలుమోపగలిగే వారేనా? అంతగా అవమానించిన ముసలాయన ఈ పాత ఇంటిని మాత్రం మీకిచ్చేడంటే మీరా అవమానాన్ని పదేపదే తలుచుకొని బాధపడాలనే...''

తండ్రిమీద ఆ అపరిచిత వ్యక్తి చేస్తున్న అభియోగాన్ని వినలేకపోయింది మిథిల.

'' ఆగండి, మా నాన్న గారలాంటివారు కారు'' అంది అప్రయత్నంగా గొంతు పెద్దదిగా చేసి.,

'' అవునమ్మా, మీ తండ్రిగారంటే మీకు చాలా అభిమానం అని విన్నాను. అందుకే, నేను చెప్పేది నమ్మలేరు మీరు. సరే! కూతుర్ని అంతగా అభిమానించే వాడైతే ఆస్తంతా కొడుక్కి రాసుకున్నాడెందుకంటారు?''

'' అదంతా ఆయనిష్టం. ప్లీజ్! మా నాన్నగారి గురించి చెడుగా మాట్లాడకండి''

" ఓకె. ఓకె ఇక విషయానికొద్దాం, మీ అన్నగారు ఆర్థికంగా బాగా ఎదిగాడు, చూసేరు కదా! ఆహాహా! మీ నాన్నగారి హయాంలో ఇంత ఆస్థి లేదని కాదు. ఈయన మంత్రులతో వాళ్లతో పరిచయాలు పెంచుకొని మంచి పేరు తెచ్చుకున్నాడు. ఇవాళ రామ రాజంటే హైదరాబాదులో రాజకీయనాయకులందరికీ తెలుసు. మరి అంత ఎదిగిపోయిన వ్యక్తికి అంత ఎదుగుదలని చూపించే ఇల్లుండాలి కదా!"

"...."

" ఉండాలి, తప్పదు. అందుకే ఈ ఇల్లు మీరు మీ అన్నగారికిచ్చేస్తే దీన్ని పడగొట్టి , ఆకాశాన్నంటే అధునాతన భవనం కట్టించాలని ఆయనగారి ఆశ.చూడండి, మీరు మళ్లీ వచ్చేసరికి ఇక్కడెంత చక్కటి భవనం ఉంటుందో! లిఫ్ట్‌లో రావాల్సిందే"

" మనిషి ఉండడానికి అంత ఇల్లు అవసరం అంటారా?"

" అంటే .... అసలు విషయం ఇంకోటుంది. ఇల్లంటే ఇల్లు కాదు. ఈ ఏరియా పారిశ్రామికంగా పైకి రాబోతూ ంది. చుట్టుపట్ల కడుతున్న ఫేక్టరీలన్నీ తయారయ్యేసరికి ఇక్కడొక పెద్దలాడ్జి అవసరం అవుతుంది. అందుకే రామరాజు ముందుచూపుతో ఆ పనికి పూనుకున్నాడు."

"లాడ్జినా? ఈ దేవాలయాన్ని పడగొట్టి లాడ్జి కట్టిస్తారా?"

ఎగతాళిగా నవ్వేడాయన

" మీ భావంలో ఇది దేవాలయం అయితే నాకభ్యంతరం లేదు.కాని నిజంగా దేవాలయాల్నే పడగొట్టి లాడ్జిలు కట్టే రోజులివి. మీరు సెంటిమెంటల్ ఫీలింగ్ విడిచిపెట్టండి. మీ కిద్దరు ఆడపిల్లలున్నారని విన్నాను. వాళ్ల పెళ్లిళ్లూ అవీ జరగాలి కదా, అదంతా మీ అన్నగారికి వదిలేయ్యండి లేదా, ఈ రోజే ఓ యాభై వేలిస్తాడు పట్టుకెళ్లిపొండి."

"...."

" తొందరేం లేదు , ఆలోచించుకోండి. కాని, వెళ్లేలోగా సంతకాలు మాత్రం చేసివెళ్లండి". పాతవి,కొత్తవి డాక్యుమెంట్స్ అందించాడాయన. తను చెప్పదలచుకున్నది పూర్తిగా చెప్పేసేననే తృప్తి తొణికిసలాడుతోందాయన ముఖంలో.

తాపీగా కుర్చీలోంచి లేచి నిలబడింది మిథిల.

"మరో మాట , రామరాజు తలుచుకున్న పనిని కాకుండా వదిలెయ్యడు. నయాన్నోభయాన్నో సాధించి తీరతాడు, మీ మేలు కోరి చెప్తున్నాను."

ప్రశాంతమైన హృదయంతో తండ్రి గదిలోకి నడిచింది మిథిల. ఫోటోలోని తండ్రికళ్లు తననే జాలిగా చూస్తున్నట్లున్నాయి. చేతులెత్తి నమస్కరించి, ఎయిర్‌బేగ్ తీసుకుని గదిలోంచి మండువాలోకొచ్చింది.

అంత వరకూ లాయరుగారితో నవ్వుతూ మాట్లాడుతున్న అన్నగారి కుటుంబ

సభ్యులు ఒక్కసారిగా వెనక్కితిరిగి చూశారు.

నిశ్శబ్దం రాజ్యమేలుతున్న ఆ హాల్లో దృఢంగా నిలబడి, స్థిరమైన గొంతుతో అంది మిథిల ''వెళ్లొస్తాను'' అని. నవ్వుతున్న రామరాజు ముఖంలో ఒక్కసారిగా మార్పొచ్చింది. ''అదేవిటే, ఇంతవరకూ చెప్పిన విషయం ఏం చేశావ్?''

'' అన్నయ్యా! నా కూతుళ్ల పెళ్లిళ్లు నువ్వు చేయిస్తావు, లేదా ఏభై వేలిస్తావు అన్నారు లాయరుగారు.....''

'' చాలదా ? మరో పదివేలు...పోనీ ఇరువై....''

'' ఆగు.... అన్నిటినీ డబ్బుతో కొనలేవు. వాళ్లపెళ్లికి నిన్నుచేయి చాచి అర్థించే అవసరం మాకు లేదు. ఎందుకంటే నా పెద్దకూతురు మరోరెండేళ్లలో డాక్టరుగా ఇదే ఇంట్లో ప్రాక్టీసు పెట్టబోతోంది. ..నా చిన్న కూతురు ఇంజనీరింగు రెండో సంవత్సరం చదువుతోంది. ఈ ఏలేరు ప్రాజెక్టు వర్కు దాని చేతుల మీదుగానే నడవబోతోందేమో. ఎవరు చూడొచ్చారు! వస్తాను మరి!''

అందరూ నిశ్చేష్టులై చూస్తుండగా, ధైర్యంగా తలెత్తుకొని సింహద్వారం దాటింది మిథిల.

గుట్ట మీది వేణుగోపాలస్వామి ఆలయం లో గంటలు గణగణా మోగాయి జే గంటల్లా.

(డిశంబర్ 1987 - వనిత)